

БУРЯД УНЭН

ИСС-и Бурядай обкомой, Бурядай АССР-и Верховно Советэй, Министруудэй Советэй орган

ЛЕНИНЭЙ ШАНДА ХҮРТЭХЫН ТҮЛӨӨ

ОЛО МЯНГАР УЛУУЛЬЭ

«Бурятцелинстрой» трестын 590-дэхи колоннын барилгашад Кабанскын аймагай ажаллагда байрн гэрнүүдэ, малай байрнууды баридг юм. Тус колоннын барилгашад найн шаартаггаар, түрөөр барилга хэдгээрэ трест соогоо мэдэжэ болохоор трестын. Үнгэрэн жэлдэ эднөр эдэхи үүсхэлтэйгээр ажаллажа, 2294 мянган түхэргэй барилга

хэй. Тини 2.300 мянган түхэргэй барилга хэхээр хараална байна. Байгша оной январин эхиндэ 36 бүлэ айлай орохо байрын гэр аймагай түб Кабанскада тусаага. 590-дэхи колоннын барилгашад туйлаан ажаллагаа улам арибаххаа зорилготойгоор жэлэй эхиндэ социализм мурсыонд эршэмтэйгээр хабалдаа. **В. БУРКОВА.**

ҮХЭРШЭН ДАМБИИН АМЖАЛТА

ИСС-эй гэшүүн Дамби Дашамонович Гомбоев долоодохи жэлдэ артелингээ хашарга, буруу харуулаа. Эле жэжүүдтэ шахан таргалуулан, гүрэндэ тушаан малын тоолохо болоо наа, мянгандаа дүтэлхэн байха. Залуу мал харууналхадаа дүршэл хэтэй болонон энэ үхэршэнэй үнгөрөгшэ жэлэй ажалай дүн эндэ наа гаргалдаа. Нүхэр Гомбоевой харууналжа байн 135 хашарга Улаан-Удын мяханай комбинадта тушаахадан, хамтадаа 461 центнер болоо гэж гү, али мал бүхэнийн дунда зэргээр 334 килограмм таата. Гүрэндэ худалдаан энэ хашаргаудай 61 процентий тарган, бэшэнийн дундуур тамиртай гэжэн сэмэтэ абан байла.

Нөсхон нотгай үхэршэн Дамби Дашамонович едэ үхэрнүүдэ май нара соо тусажа абан юм. Шэмүүн хүйтэн үбэлдэ дайрагдажа, бэгэйдэшэн 135 буруу дажа абан түүшүн үдэрөө эхилжэ ханалга ехэтэйгээр ажаллаа. Түүшүн нара соо буруу бүхэнийн шэгүүрөө сүүдхын 450 граммээр нэмээгээ. Тобиржо эхилхэдэ эдэ үхэрн сүүдэ бүри килограмм килограммаар таргалда болоо. Баян-Голой совхозой малшадай жэшөөр намарай үдэрнүүдтэ мала бэлшэн таргалуулы хүсээн тус үхэршэн бүри хэе амжалта туйла. Сентябрь соо үхэр бүхэнийн шэгүүрөө сүүдхын 1350 граммээр мөшөөн байла.

Мяха гүрэндэ худалдаха түсөө үдүүлэн дүүргэсэн тула колхозойнай малшад бүхи арга болжоннуудаа хэрэглэе. Ойн жэлэй ажалай вачтаа жасган үхэршэн Д. Д. Гомбоев ооритогшэ хубита саашаашаа оруулжа байха гэжэ найдагана. **С. БИЛИТЭВ,** Сөлөнгын аймгай XX партсэдын нэрэмжэтэ колхозой гэшүүн.

ТҮРҮҮШҮҮЛ ОЛОШОРНО

Улаан-Удын гутал заһа-барилга комбинадай нэгдэхи ательсгэй хүдэлмэришэд хүн зоной эрилтэ найнаар хангахы оролдон. Эндэ ажал хэрэгтэ дурлан түүрү хүдэлмэришэд олон юм. Тэдэнэй тооло коммунист ажалай ударидай хүндэтэ нэрэ зэргэдэ хүртээн С. А. Коноваленко, А. С. Петрова, Р. М. Савельева гэшгэд оролсон. Эдэнэр халаанайнгаа даабари 35—40 процентээр үлүүлэн дүүргэдэг. **Н. ХАЗАГАЕВ.**

Хиналта, туһаламжа хэрэгтэй

Хиналта, туһаламжа хэрэгтэй эдоултээр хайхан, наба намастай зөөлн үбэн үтөөгү. Хаяхана үнгэрэгдэһон конишодой суглаан дээрэ колхозойн зоотехник А. Ш. Уладаев декабрь нарааа эхилжэ, хонин бүридэ үдэртэ 200 грамм таха таряанай зүйл эдоултэт гэжэ хубхай хоһоор найдуулан байла. Энэһинэе боложо дурсагдаша отаринихид мүнөө февраль нарингаа рационин эдоултэ. Тинхэдэ хонин хурьгадэйн уһалуури ехэ муугаар өмхидхэгдэһонинэй элүрүлдэгэ. Эндэ тухсхай уһа шэрэгшэ Цыонжааб Санданов ори ганса мори шаргаар хэдэн километрэн зайд жаахан түмэр боошор шэрэнэ. Энэһинэе боложо конишод, хурьгадэйн ехэнхи сагаа хонидоо ундаалуудаа бараана.

Улаан-Удын нүхэршэнэй хүршэ болхо Очир Балдановай ажалладаг Хужар гэжэ газартаи отарада хүршэ эрөөбди. Эндэхид мүн лэ 340-өөд эхэ хониды адуулаг юм. Хурьгадэйн гараһаар нилээд үни бөлсө. Байра байдэлын, ажал хүдэлмэрин дурсагдаша отарайхидал адли. Үбнэ болоомооршэ элбэг. Хонидойн тамир алаа хайн.

Мүнөөдөрэй тоогоор 150-аад хурьгадэйн болоот байнаби. Юрөөд сүүдхын 20—25 хурьган гарана. Эхэнүүдэйн бэлэн, хүөөр яһала хайн. Хурьгадэйншэ хусад эрэнхэй. Түд абагланшай энэ нарын бүүдэр дүүдэ, — гэжэ, ахалгаша хониншон Очир Балданов нарар хурьгадэйнгаа байра дахуулан абаашаба. Байрань газар таланаа шабаһаар шабууланшан наа, досоон ороходоннай хана үбэншэ мульһэтэжэ сэнгэшэнхэй, хүйтэн байла.

Нарай хурьгадэйн даарангүй гү? — гэжэ асуухаданна: — Даарахан гэдэ хайшан тэхэ нөмбиди. Жал бүри нигэшэд даа. Досоо таланаан далаалхал хөрэтэй. Колхозойнгоо хүтэлбэрилэгшэдтэ яһала хэлээ хүмди. Анхарагдаа яаше абангүй, — гэжэ, хурьгадэйн Банд Цыренов сахьен хэлээ хэн.

Хэншынэ мэдөөр нарын хурьгадэйн нойтонһоо, хүйтэнһөө боложо үбшэ тахалда бөлхөнээр нэрөөсэдэг гэшэ. Тини ажахын зооветсэргэ-дэглэд хүйтэнэй эхилхэнэ хойшо мүнөө болотер ямаршэ хэмжээ абадгүтүн халагламаар.

Дээрэ дурсагдаһан отарануудта ажаллаһинд автолава оройдошье ябадаггүй, соёл культурыннай худалмэришад бизнээс мартаһай гэдэ нэгэн дор мэдүүжэ хэн. Тинхэдэ хонирхолтой лекци, хөөрөлдөнүүд оройдошье болодоггүй шахуу байла. — Сай, тамхи абахын тула ааар хэдэн километрэ оршодог Хужар тос

1970 оной январин 24-дэ үнгэрэн республикын хүдөө ажахын түрүүшүүлэй зүблөөнэй хүүлээр колхозуудай түлөөлгөшэдэй суглаан болоо. Тэндэ колхозуудай хэрэг эрхлэхэ республикын Совет 56 хүнөө һунгагдаа. Советэй түрүүлгөшээр республикын хүдөө ажахын министр Л. В. ВЛАСОВ, орлогшоннуудаар—Бэшүүрэй аймагай «Дружба» колхозой түрүүлгөшэ Н. Б. ЮМСУНОВ, Түнхэнэй аймагай «Сибиряк» колхозон түрүүлгөшэ Л. А. МАКСИМОВ һунгадһан байна.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Республикын хүдөө ажахын түрүүшүүлэй зүблөөнэй боложо байһан үе. Ф. СОРОКИНОЙ фото.

«А Д Х А Р Ж А Л» Б А Й Н А

Янгинама хүйтэн январь нарын гарахатай хамта яһахачан жабартай болобо. Халуун, хүйтэннине тохобойше болишонон малшад, хонидой эгээл харюусалгатай ажал хүдэлмэри ороо. Наян үдэрнүүдтэ Хэнзнгын совхозой бүхи отарануудта шэнэ түл—нарай хурьгад адхарна эхилээ.

Совхозой нэгэдэхи отеленини Бургаастайн хониншон Д. Базаровагай даадаг отарада энэ мэдлэ 90 метр утатай шэнэ байра баригдаа хэн. Мүнөө энэ түрүүшүн 50 гаран хонидын хурьгалаа. Тулын булта өвдэргэн хайн. Мүн совхозой хоёрдохи отеленини Хэнзнгын голдо үблэмжэ байһан Бадма Жигмьтдоржиевай даадаг отарада 150 хурьгад, Хүхэ-Добын Шойен Наммиловой отарада—160 гаран хурьгад абтанхай.

Эдэ отарануудта үбнэ тэмээлын булта газагаа зөөлдэнхэй. Элдэб шэмэтэ тэмээл болохо талха таряан, шэлбүүһэн, табан, набаһата тэмээл болон бусад бэлэдхэгдэнхэй. Тинхэдэ ахалгаша хонидом М. Аюшеезы Н. Силантеевай отарануудта түл абалга эхилээ.

Отара бүхэн хоорондоо мурсыснэ, дээшлүүлэгдэһэн үялгануудыше абанхай. Хонидом Б. Жигмьтдоржиев, Ш. Наммилов, Д. Базаров гэшгэд нэгдөмдө зуун эхэ хонин бүриһе 100—105 хурьга абан юм. Мүнөөшье баһал тини зорилго удаа табла. **П. СОДБОВ.**

100 БУХЫ ДЭЛХЭЙ БЭЛДЭНЭ

УЛААН-БААТАР. (ТАСС). Монгол ойл коммунистууд болон бүхи ажалшад В. И. Ленинэй түрөөрөө 100 жэлэй оие политическэ хэе дэбжэттын оршон байдалда утгажа байна.

«Ленинэй үзэл бодолыс—олон тэмээдэ гэһэн гэршэлтэй түрүү бэшгэ «Үнэн» газетэ толидо. Монголой бүхи хүн зоний дунда партийна организа цин уудай ябууддаг политическэ, агитацион-нойгууламжын ехэ хүдэлмэри тухай тэрэ бэшгэ соонь хэлэгдэнэ.

Партийна, рескомолой хуралсэд мүнөө жэлдэ В. И. Ленинэй үзэл сурталай-теоретическэ хургаал шудалалын урла доро үнгэржэ байнхай. Монгодо мүнөө жэл хэблэгдэһэн шэнэ номууд Ленинэй хургаалыс творческо ёһоор шудалха хэрэгтэ нилээд энэ туһа хүргэхэ. В. И. Ленинэй зохёолнууд энэ хэе һуури ээлтэ. Ленинэй зохёолнууд Монгодо түрүүшүнхэ 1925 ондо хэблэгдэжэ эхилэн. Тэрэ гэлээр 1400 мянган хэнгэ тиражтай 115 зоһолын тэрэ тоодо зохёолнуудын 35 боти, хэблэгдэн гараа.

РИМ. (ТАСС). В. И. Ленинэй түрөөрөө зуун жэлэй ойдо зориулан, Италин Коммунист парти хэмжээ ябуулануудай үргэн программа хараала гэдэ «Унита» газетэ мэдээснэ.

Дэлхэйн пролетариадай вождин ажабайдал, революцион ажал ябуулгада зориулагдһан суглаанууд партиин эхин организаацинуудта январин 21-нээ боложо эхилэ юм. В. И. Ленин тухай миллион тиражтайгаар, гоёр шэмлэгдэһон ном хэблэгдэхэдэ, пропагандаистнуудта ехэ туһа хүргэхэ.

Италин олонхи гороудуудта «Мунхэ Ленин», «Ленин тухай гурбан дуун» ба бусад кинофильмнууд харуулагдаха юм. Тухсхай плакатауд, Владимир Ильичэй портреттэй значок, дурсахаалы медаль гаргагдаха. Ленинэй ондо зориулан нүүдэл выставкнүүд.

ГАВАНА. (ТАСС). Колонбын, Джафне, Матар болон бусад хотонуудай Нейлон-Совет хани барисаанай лиги номууд, фотографиянуудай выставкнүүдэ амхидхэ, дэлхэйн пролетариадай вождин ажабайдал ба ажал ябуулгада зориулан шэнэ фильмүүдэ харуулаа.

Улаан-Удын Ленинэй орденотой шонин яагон заһабарилгын шонин хүдэлмэришэд баһа шонин түрөөрөө 100 жэлэй үндэстэй социализм мурсыонд эрбэлхтэйгээр оролсожо, худалмэришэдэ һани амжалта тулана. Заводой коллектив түрөөр жэлэингэ түсэб болохоон хэдэн хоногоор урьд үблөгөн байгаа. Мүнөө заводой худалмэришэд болон алба талхад ажаллаһаа эршэ нэгдэн буладхангүй, үшөө байнаар ажаллажа, алдарта оие ажалайн ажаллантайгаар утгахын түрөөр оролдон.

Мурсыонэй түрүү ээргэдэ шонин ажалай ударник Даша Леонтьевна Колесникова. Энэ нүхэр оорингөө түбхи табан жэлэй түсэбмэ үнгэрэн жэлдэ дүүргэдэ, мүнөө 101 оной түсэбээр ажаллажа байна.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: нүхэр Колесникова ажалдаа.

А. МАНТАЕВАЙ фото.

МАЛАЙ ТҮЭЛНЭЛГЭ ШАЛГАНАБДИ

Улаан-Удын талд дайлада энэ жэл үблөгшэ, ехэ дулаан. Газар термэ улаан зурлаахай 20—24 күнээр доош буунатуй. Мунөө наран элшөө дэлгэжэ, малай болшөхөдө ехэд таатгай.

Тан багаар бэлэн. Хонидой ажалда, хонидой байра байлаа худалмэришын шалгахаа мурсыон байһан биднэр Модонон гэжэ газарта хүржэ эрөөбди.

«Коммунистын зам» колхозой Империной даадаг ехэ хонидон байрлана.

Хонидой хурьгадэйн эдоултүүдэ, түрүүшүн хонидоо үблөгшэ байла. Заримань нүгөөдэ мун соон ур хармуушхануудад мун бутаргатаһан таряна.

Урөөд хурьгадэйн түлэг дунда ехэд тухашаруу байдалда мун заримдаа сүүдхын 30—35 хурьган гарана. Хонидойнай эдижэ болоомон яһала элбэг, хусад мун газарта асаргаданхай. — Шалгахы хонидон Даша-Зөгбэ хонидой хэлэхэдэн, тэе сааналаа мун ажалла байһан хурьгадэйн В. Балданова тодожо абаат.

Ариудай эдижэ хайхан үбөнэ Нешыһата тэжээл бини юм, теэд ариа тура бороондо норожо харуулаа, — гэжэ нөмөбди.

Отарада 365 эхэ хонин харууддаг юм. Иларь нарын эхиндэ мүнөө хүрэтэр 96 хурьган байн. Хурьгадэйн байрн хоёр ари хашар түхөөрөгдөн ариа мун түрүт соо нарай хурьгадэйн шалдахай. Таган дундуурин түрөөн хонид хурьгадэйнгаа ажалла. Байрань яһала дулаан түсэ шонитэн байгаа хэн. Нилээд мун агаарта һая гаранан шонин заваладанай үбшэнлэ нэрэ-дэглэгдэ юм гү гэжэ нөмөбди.

«Авар шинтэй юм? Мунхуй мунэе порожо аадаг соргондуу гү? Хохир шониншэ хэн-пранаота? — гэжэ асуубади.

КОММУНИСТ, ТЭРЭНЭЙ ХЭРЭГ

Хэрвэ бид үнэндээ ороо оныон машинна табан—арбан минута соо худалдангуй байгаа хаа, ажалтай бүтээсэе ямарар нүдөлхэ байна? Иймэ асуудалда цөхөр партээр Николай Михайлович Габитов удаан бодолцото болонгуйвоор:

— Таба-арбан минутын талме хэди зуулаад метр сэмбэ бүд дээрэ таолог гэжэбди, — гэж лэн.

Бүтээсэ өхтөөр мүнөөнэй оныон техникийн хүсөөр нэгэ ажалланг миунтутааа байха хэвхэмэ секундэ соо хэдэн метр сэмбэ үнгэлдэ заахаа аргатай байна. Тэдэ заримдаа ямар нэгэн шалтгаанаар хүнүүдэй худалдмаридоо гээдэ хаа, угы гээдэ ажалтай журамтай өгбэдэе хааны, үйлдэрийн нилээд наат ушардаг байна бшуу. Тимэһээ коллектив соогоо ажалтай журам хайжаруулхы тулалдаа Улын нарин сэбин фабрикинда цехуудэй партиийн организационуудаа хэбэ хүдэмэри абуулагддаг болонхой.

Энэ талаар фабрикын төмөхөн нагбары — бүд үнгэлдэг нөхтэ байн жэшээндэ олоо өви. Эндэ хорин табан коммунист тоолодоно. Тэдэнэй олонхины партиийн даабариинуудэ хайнаар дүүргэжэ байдаг. Цөхөр парти

торг нүхэр Габитовтай хөөрлөхөдөм, ажалтай журам хайжаруулаа тухай асуудал партиийн сугалдааа хирэ боолод лэ зүблэгдэнэ гэжэ ойгуула болэй. Тингэхэдэ коммунистнууд худалжэ байхан участогундаа ажалтай эмхитэйгэ наринаар сахилсаа. Үйлдэрийн үнэсэтэ бүрхэй ажал худалжарууа коммунистуудэй хароослалта дээрэ хилан шалгардаха, хэн нэгэнэй зүгнөө журам эбдэхэ, үйлдэрийдэ наалта болохо эбдэхэ, үйлдэрийдэ наалта болохо эбдэхэ, үйлдэрийдэ наалта болохо эбдэхэ.

— Ажалтай бүтээсэе дэмжэдүүдэ хэргэтэ партиорганизацинай эбэ хүдэмэри абуулаа. Манай цөхөр ажал ажалшадтай дунда нэгэ коммунист тоолодоно. Энэний өхлэхи хүсээ бшуу, — гэжэ цөхөр нэгдэлхэй Леонид Петрович Силицкий хөөрөө.

Партийно-эмхидэлэй болон нийтэ-политическэ хүдэлмэриин худалдэришадэй дунда хайнаар эмхидэлдөнэй ашаар ажалтай бүтээсэ соритой дэмжэлжэ байнхай. Үнэсэттэ жэлдэ тус цөхөр товарино продукция үйлдэриг хэбэсэ болзорхоо урилсадан дүүргэдэжэ, дабарингаа гаддуур 4 мянган метр сэмбэ гурээдэ тушагдахан байха юм. Нүүшын жэлүүдтэ түрүү ажалшадан дундахаа

олоохон хүнүүд партида орожо, жэснэгтэ хайнаар худалжэ байдаг. Гурбан жэлэй саада тээр арбан класс дүүргэ-хэн комсомол багадаа Галэ Моевичко, Инна Хромова гэгшэд тус цөхөр ажал-дахалаа ерөөд, хайнаар худалжэ, худалдэриг дууда шалгархан, комму-нисте ажалтай удариныг нэрэ солдод хүртэхан байгаа. Мунөө тэдэнэр парти-ны гэгшүүд болон, эдэхэй үүсхэд-тэйгээр ажалалжа байгшн. Мун залуу баасаган Инна Тютрина нелондо КПСС-эй гэгшүүд абтаа, цөхөрэй комсомол-ной организацион секретариар хунгасгандхай.

Нийтин худалдэрийдэ ажалшадтай-гээр хабаадаг үнэний коммунистнууд тус цөхөр олоо. Эдэнэр гансхаан өвчлөнгөө ажалла жэһээ харуулаа бэшэ, мун сугтаа худалдэри харуулаа туһалла, дүй дуралдоо залуунуудэ худалдэри үгэжэ байдаг.

Бидэнэй түрүүшүүр үлэсээн комму-нист — Лука Антипович Потекин. Хорин гурбадхы жэлдэ энэ фабрик-када хүдэлэ. Анхэн бүд нөхэдэ цөхөр-тэ мастерэй орошоноор дэлээн жэлдэ-байгаад, удаан бүдэй манар шалга-даг контролер болонхой. Тэрэ ажал-дээрэ төмөхөн машина худалдэна. Шара үнгөөр шэрдэгдөнхөн сэбин

унаһай урдандаг гудиржа байхад, хаала ямар зааалтай байһанинэ цөхөр нөхөдөө шэртэнэ. Харнаар байтарнай нэгэ залгаа түүк бүд жэ-жэжэжэ дүүрбэ. Лука Антипович улаан кнопка даража, машиннаа сэг зуура кишлоа:

327 метр. Шанарын эрчим хайн! — гэжэ бланк дээрэ бэшэжэр-хөд, дахин олодог түүк шалгажа оро-бо.

Ажалтай урданынхон сэбин ба-ша да. Мунөө бүд цөхөгшөөр эрдэм-бэлтгэй, мэргэжлэтэй хүнүүд худал-дэна. Шинэ техникэ хэрэгслэгэнэ. Тимэһээ үйлдэриг эрдэмтэй продукци-най голодоһотой муу байдаггүй, — гэжэ дарууханаар хөөрөө.

Хэрвэ нөхөдгөнхөн сэбин эрдэм-бэлтгэй дээрһээ зааалагдаа хааны, цөхөр коллективтэ «гэгшын ушарал» гэжэ тоолодогдог. Тэдэ хүн бүхэнэй үнэ сэдхэлхэ табижа худалдэжэ, ком-мунисте ажалтай, өнө ажаллэ сахилжа-байдаг хадан, нэгэ ушарал гарана-гун. Хоорддахадонхой, коммунисте Потекин сугтаа худалдэжэ нүүхтөө-продукциин шанары лажэ хайжа-руудха гэжэ хөдөлсөө заажэ байдаг-байнэ.

Недондо ноябрийн 20-хоо эхилээд,

декабрь нарын дүүртэр техникэсе-викторина үнгэргэдөө. Тэрэндэ цөхөр ажалшад хабаадахада, олоо асуудалнуудаа харюу үгэһэн байна. Сэмбэе ямар будагаар будаха? Ямар химическэ зүйлүүдэ хэрэглэхэ? Тэйһэн асуудалда харюу бэлдэхэдэ, Лука Антипович олоо хүнүүдтэ ту-һалалсахан байха юм. Гадна энэ ком-мунист «Отделочник» гэдэжэ ханын гэжэтын редколлектив гэгшүүн. Тэрэ-ной урла гараараа шөгмөлгөөн, хүрса-гуураараа бэлхэн тэмдэглэнүүдэ цөхөр коллективтэй тулалдаа ажалтай жу-рам бэлдэхэдэ соритой туһа-дамжа болонго. Наяхан залуунуудай дунда «ВВН» үнэсэттэ Лука Ан-типовичэй зөхөөһөн хорон дурса үгэ-нуудэ, тэг дунууды программдаа оруулалсахан байгаа бэлэй. Энэ нү-дэртэй урла хайлханы гэдэжэ, шада-табилдаа хабаадахадаг.

Түрүү ажалшадтай нэгэн Вера Ва-сильевна Иванова энэ предприятиеда худалдэһөөр юһан жэл болон. Тэрэ ком-мунисте ажалтай ударины, цөхөр пар-тияна биорогтой гэгшүүн. Партиорга-низацинга даабарлар комсомолнуудай ажал хэрэгтэ шалгажа, худалдэри-дэнэ туһалдасжа байдаг. Арбай жэлдэ-хэ худалжэ байхада, Вера Васильев-

на, Степанида Трофимова шуудай нэгэн, коммун-уларняй ажал солдодо нөө партида орохого бэлэй.

Үнэсэттэ жэлэй һуу-хы барын туршада нүүр-талдэг цөхөр коллектив дэмжүүлхын улаан туһа-гээр барилжа ябана. Тус-дэ 6 мянган метр эрчим сэмбэ үйлдэрилжэ, гурээ-на. Эндэ 7 зүйлэй артику-дог. Тэдэнэй дундахаа хоёр-гурбан жэлдэ нэхэн-даг «Северлянка», «Вален-тина» драпууд оронойнай олоо ажалшадтай мэдээжэ.

Мун үнээдэ үгэжэ «Забав-а» «Линта» гэжэ нитронтой а-галдаг болон.

Цөхөр үйлдэриг аша-гээр эрчилжэ, ажалтай олоо шэлуудхэ, шээ түрүү ар-уйлдэрийдэ нэбэрүүлжэ эн-дэхэ коммунистууд хай-харуулан, партиорганизацин-хүдэлмэри дээрэ эдэхэ гарган, Иличий алдарты байнхай.

T. ГАРМ

ЭЭЛЖЭЭТЭ ХӨӨРЭЛДӨӨН

Наяхан парти райкомой поли-гическэ гэгээрэлэй кабинет соо В. И. Лениний 100 жэлэй ойдо зориулалтаан лекционүүдэй циклнаэ политинформацинуудтай ээлжээтэ хөөрлөдөөн үнгэр-гэдэбэ. Дэлхэйн политическэ картын дэргэдэ уласхоорондэй байдалаар лекци уншагша А. Н. Шалтеев зогсоно. Капиталдай ороонууда 1969 оной туршад ангин тэмцэлэй бүри хүрсадан тухай лектор хэлэхэ зуура, хара юмхэ саган гэжэ ойгуулахаа хүсэтэ буржуаза номхой-буруу байһанинэ эришана. Со-ветска Союзан болон социализ-мын бусад ороонуудай В. И. Ле-ниний түрэн ойн баяры тэм-дэглэхэсэ байхан тухай дурдаха, тэдэнэй эгзэмни болон соёл гэгээрэлэй хушгэлыг тоо, барим-татуудаар харуулаа.

Лекторын «Элиан» эмгэмэн харюусаганга секретарь И. Д. Жероаев үгэ хэлэ. Улсхоорон-дин хүдэлмэриин худалдэриг үгэ-гажа байһан тухай тэгтхөө зуура бүхэ дэлхэйн коммунист-

нуудай нэгэзэлэй тоорондохи ба-рисаа бэйжүүдэ тухай хэлэхэдэ-һэн В. И. Лениний үгэнүүдэй гүн-уха шанары үшөө дахин на-нуулаба.

Час хэдэл соо нямэ хөөрлөдөн-үгэжэбэ. Эндэ сугларһан поли-тинформацинууда эрчилжэ хөг-шэдэсэ тоо анхаралтайгаар ша-нажа, олоо асуудалнууды һура-бад. Нүүдэлэрнэ документальна кинофильм табижаха, улсхоорон-дин байдлыг эскрэн дээрэ ха-руулан эрчим байн иллюстраци болжо үгэбэ.

Нямэ үгэлгэнүүд хана бүри болжо байдаг. Семинраф тус-бэр баха лекцинууд уншагша-хал харуулагдана: «В. И. Ленин — нэгэн түхөөр болшоерик на-рин үнэлхэй буури табижа», «Колхозно байгуулагдлын илдэ-ленинске кооперативна тусэбэй бэлэтэ мүн», «Империализма эсэргүү тэмцэл — улсхоорондин коммунисте хүдэлмэриг гол зорил-го. ба бусэ».

Ш. БАЙМИНОВ

Түнхэн.

КОЛХОЗУДАЙ СОВЕТ БАЙГУУЛАГДАБА

Колхознуудай бүхэсоюзна III съездин тогтоолнууды бодото дээр-ин бөлүүлжэ зорилготойгоор Наяхан Закамеска худөө ажа-лын түрүү худалдэригшадтай зүблөн болдо. Энэ зүблөн дээрэ аймагай Советэй гүсэхтэхэ ком-митетэй түрүүдэгшэ Михаил Петрович Фелотон ажлын үнэсэттэй жэлэй дүй. 1970 оной зорилго тухай эрчилжэ хэлхэн байна. Кол-

хознуудай съездэ табладаһан «XXII партсъезд» колхозой гэг-шүүн Анна Дашевна Тогмито-ва, бусад мэргэжлэдэ, худалдэри-гшэд хамта 13 хүн үгэ хэлэ. 1970 оной социалисте уяланууд аотжаа, колхознуудай аймагай совет хүнүгэ. Тэндэнэ эгэс тоолой, но-мой выставкэ эрчилдэгдэхэ, эд-бараан худалдагдхан байха юм.

С. ВУДАЕВА.

ШАЛГАРАА

Бадлаг Улаан-Үднэ судна бу-тээгин заводой цех соо электр-огагшууришадан дунда конкурсэ бол-бо. Тэрэндэ республиканы ажал-тай фабрикануудай эрчим электр-огагшууришад хабаадалсаа.

Умартай 10 мөстэ конкурсэдэ эл-

ектро-гагшууришад Василий Шы-рендоржиев түрүүшынхөө даваари баранһаа урил дүүргэбэ. Улаадахи эсэргүү тэмцэл, нарин деталууды гэгшэ өхилбэ.

Энэ мурсыондоо хабааһан электр-огагшууришад дунда ган-са эрчмэр байгаа.

Авиационно заво-дон эрчим худал-дэришэн Тамара

Павловна Макаевская ямарнэ эршүүлэй доно орохоор бөл-жэ хөөртэй. Тэрэ тусэтэ табан жэ-лэйгэ даваари болзорһоон урил дүүргэбэ, Мунөө 1971 оной тү-сэбэр ажаллажа байна.

Мурсыондоо хабааһан эршэ-шалуу ажалаа дүүргэбэ. Эдэнэй дундаха Улаан-Үднэ судна бу-тээгин заводой электр-огагшуури-шад Леонид Рогожиников эрчимлэ-жэ, түрүү һуури жэлэ. Тэрэндэ республиканы чемпион гегшэн нэрэ эршэ ологодго. Энэ заводой электр-огагшууришад Виталий Антыинцев хөөрхи буури, ЛВР3-гэй худал-

дэришад Василий Шырендоржиев гурбадхы һуури эрчилжэ байна.

Республиканы чемпион-дэришэн мэргэжлэтэй дунда жэл бүри нямэ мурсыонд үнэсэттэ болдог. Энэ конкурсын ашаар худалдэришад шалдари мэргэж-лэ улам дөршүүлжэ, түрүүшүү-дэй бэлэ дүй дуршал бугалан ша-далари болоно.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: республиканы чемпион Леонид Рогожиников.

Д. ВАЛДАНОВАН фототекст

Түрүүшүүлэй бригадда

36-дахы квартал. Эндэ өхлөх-лэ барилга хөгжжэ байна. 120 бү-лэ айлай орохо гэр барилжа дүүр-гэдэ, шэнэ жэлэй урдахана аша-рлагдаа тушаагдахан байна. Мун-өө 80 бүлэ айлай орохо хоёр гэр-тэй торхо бүхөөгөлжэ байна. Олоо байртай үшөө нэгэ нямэ-сэрэй һуури табидаһай. Хай-нашынэ эрьжэ харахада, түмэр-болотой ботгоуд, хиринисэ яталан-сомотой. Хиринисэ, цементин хо-лисэ үргэһэн кранууд нийшэ тий-шэ аалиханаар холжорно. Барил-гашад сүдөөгүи шумгайгаар ажал-дэна. Барилгын үнэсэттэй про-раб Николай Николаевич Насен-коной эндэ уулзажа хөөрлө-дөдн. Дунда зэргин бэгэти, ду-нионд наһанай хүн барилгаидаа «А» магтан, ажал хөрөг тухайгаа үлэсэттэргэнгээр хөөрбэ. Михаил Иванович Бессоновой даадг бри-гадын шулуушаад бэнэней дунда-һаа түрүү ажаллаараа шалгардаг-шад тэрэ хэлэ.

Түрүү шулуушадай худалжэ-байһан газарта ерээбди. Тэдэнэр 80 бүлэ айлай орохо гэрэн нэгэдэ-хи дайчарта худэлнэ. Тэбээр улаан хиринисэнууды зэргэлдүүлэн хол-божо байхынэ харахада, энэ хүн-налчмар өрхэ шулуушан гэжэ аб-аһаар лэ ойгохоор. Харнаар

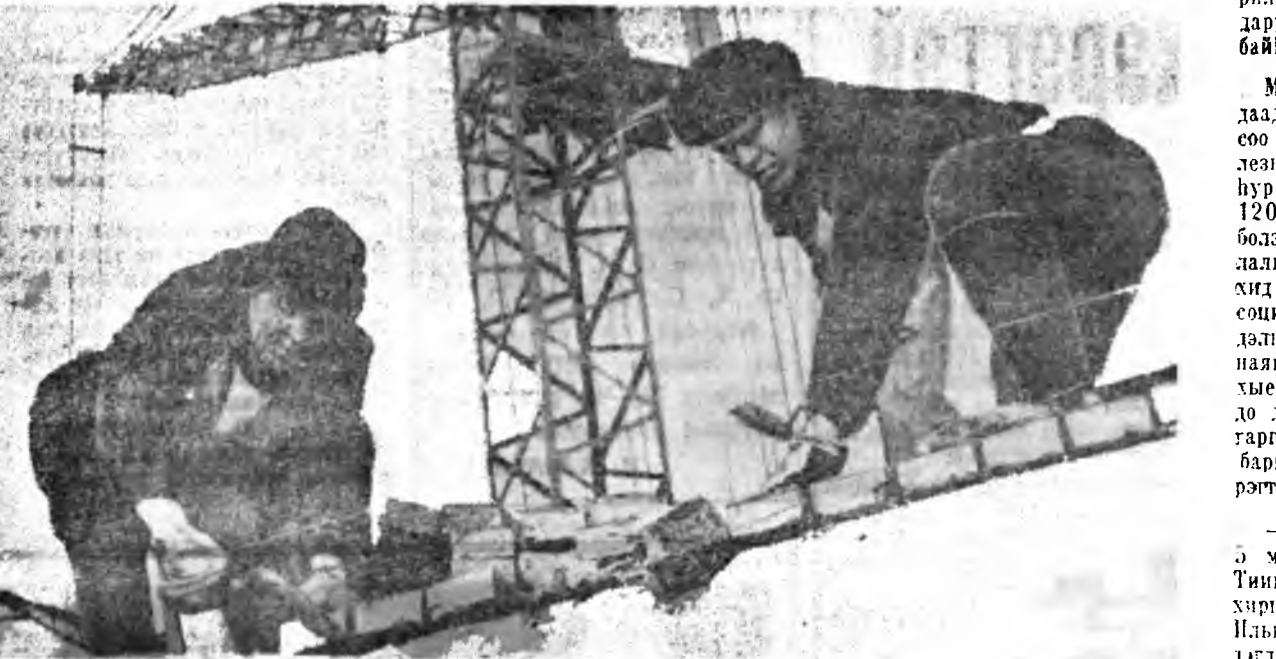
байтар, хана өвдөө үндэн бодово. Вязишын шулуушаад эндэ эршөм-тэйгээр ажаллажа байна.

Гушаад гаран жэл соо барилжа хэжэ ябан Василий Ефремович Чирковский эндэ ажаллана. Энэ хүнэй ажалтайлай намтар ноһи-рхотой даа. Эир залуу наһанһаа барилгада худалжэ, Бурядай гегант — ЛВР3-гэй һуури табижа-һан хүн. Ойрингөө наһан соо хэды олоо гэр байранууды барилжа, хүн эхонд али зэргын ехо баяр баяс-халдан асарга гэжэб. Гэгшынэ му-нишэ залуу барилгашадһаа тэрэ ду-тангуй ажаллана. Тийн халаан соогоо 2 кубометр хана барилжа, 3 кубометртэ хүргэжэ, түрүү ажалтай үлгээр жэшэ харуулан, залуунууды зоригжуула.

Эндэ худалжэ байһан шулуу-шадтэй өхлөхийн залуушуул. За-рим нэгэһиний үдэһын хургуула-да һуража, мэргэжлээ дэсэлүүл-нэ. Жэшээлдэ, шулуушан Влади-мир Ильич Мархакинов Улаан-Үдын түмэр замай техникүүдэ үдэһэндэ һурана. Эрчим хайнаа а-жаллажа, коммунисте ажалтай удариныг хүндэтэ нэрэ хүр-тэһэн байна.

Ажал хүнине шөгмөлгөд, Хүсэттэй доруун болгодго. Хүн ажал хэжэ, жаргалаа эдлэнэ ха юм

БУЛАМАЙ ЗАЛУУШУУЛ ТҮРҮҮЛНЭ

Энэ үлэсэттэ түрүү эршэ-лөднэй, хаалинда худалдэри-дүүргэжэ байгаа һэн. Шуумар залуухан эрдэмтэй һуушын дунда һу шөгмөлгө дүүртэһын худалдэриг олоодол. Унэсэттэй ажалшадтэй хивдэна. Унэсэдэ байр соо эрдэмтэй мангалаа үнөр хайхан наһан хү-нүн үнэсэттэй хөлсөөдөн хоншуу-тана.

Һу тушаадаг бишыхан гэр соо гэгшэдэй, хун зонше олоо. Мой-һон харахан нидэтэй тоо бурил-галша Инна Жимбуева һууш-хамжуур бурилдэлэй дэбтэртэ тургадүргэн бэшэд эрхинэ.

Мүнөөтэ хаалинда дэс-шэлбэ хөөртэй, — гэжэ гадаһаа ороһон басаган өөрчлөжэ асарһан һу фляга соо зөөлжэ байхада хэлнэ.

Нээрээшынэ тийшэ, хаалин-май үдэр өрхэ бүри намажэ байһал, — гэжэ хаалин гүүртин бригадир Михаил Гиденцов үнөө-хи хаалинине дэмжэнэ.

Урдаха Анагааи совхозой Буламай һууш гүүртиний айма-гай хаалиндай колхозникууд дунда өхлөнө нилардэгшэн бай-һан хаа, харин ноһини түрэнгө-ойн урдахи, мун шэнэ жэлдэ бу-ламчиг эрхимээр ажаллажа байнхай. Тэдэнэр недондо жэлэй

ноябрийн 25-да 1790 центнер һу тушаажа, жэлэйгээ даабари дүүргэ һэн.

Отделени болон совхозой ху-таблэригшэдтэй гүүртин худал-дэриг хайжаруула, кадрнууды зүбөөр шалан табижа талаар зо-хисотой хөгжжэ абһанай ашаар нийшэ ажаллаа туһалаа.

Байгша ондо үбөнэ тэжээд хо-мортног гэжэ хүн бүхэн мэдэнэ гэжэ. Тиймэнэ зөөридо гамтан эздэ малла уяжа, түрүүшын дээрһөө эхилжэ, тэжээдэ зүбөөр хуураалан гаргашална. Эндэ үб-һэн, элдсий килограмм бүхэн на-рин бурилдахда абтанхай, тэжээ-лэй еднисиэ бүхэн хэдэ шэнэ-лэш шээ үгэхэб гэжэ тоолог-тонхой байна.

Энэ ёшооро ажаллаад вангаз-һаа, Буламай хаалинда үнөөн бурһао үбөлэй һарануудта 1000 литр һу нааха аргатай. Юб гэг-шэ, мунөө үгэс хаалин хдэр бүри дээрлэхэ байна ха юм. Тинг-гэдэшын олоо үнээт үшөө тугал-лаагүй бшуу.

Гэгшын хүнүүд лэ бүхы хэргэ шиндэхэд гэжэ хэлэхэд гэгшэ-дэмжэ дэсэлүүлхэ, нүүдөлүдэ турэ Булам һууринда үлэжэ бу-расалаа зоочруур түүсөөһэн сэ-лэйтэй.

Эндэх гүүртин залуушуулдуу-лаха, хатар наадаха квинтон юм. Нурин урла наһанһаа хо-мөдэленистини коллектив хаалин гүүртин хуууд, (гэг-гал олоороо хабалжа). Тэдэнэр ажаллажынэ, хүмүү-шынэ шадаха зон. Энэ бүтээг-коллективэй амжалтнууды гэг-шэна. Эндэх партиийн гэг-шангаи наажаг залуу наһан шад За Цингуева, Валентина Даринаева, гүүртин худалдэришэн Базар Гармаев гэгшын партиин зэргэдэ дэмжэ ажал-тай байха. Ажалтай зүб хыгы ша-һэн Буламай залуу хаалинда амжалта хүсэтэ байхэн.

В. АБИДУЕВ.

Хорин аймаг.

ЭСТОНЁОР ДАМЖАН—ЛЕНИНДЭ

Эстон союура гарадаг гонсала харгисаар ябажа, 1920, 1921 онуудта Совет Росси ерлэн хүнүүдэй амгетэвүүд, фото-зургүүд Октябри революци, Эстонийн ССР-тэй социалист байгуулалтын талаар гурнэй түбэй архивай жасануудта хабаалагдажа байдаг. Тэдээр элдэб үндэс хястай болодог байба.

Хословакийн буржуазна правительство үндэсөө ямаршье түлөөлөгчөө Приталтика эльгээгүй байгаа. Иван Ольбрахт гэсэн литераторна нхуса нэрээрээ Чехословакийн худалдморишадт мэдэжэ болонин Камил Земанине буржуазна правительство хэвээшье өөрчлөөг түлөөлөгчөө томилхогүй бэлэй. Хилэ дээр тэдээрэй купе соо хуулагдахан тагнуулшанай оромны алдахуулан, Земан, таранай нхул тусхай үндэр тушаалтад шонгөө бөө харуула халдан. «Талинай отелдэ» барилдэбайн. Харин үгөөдөөрнэй шаргын хонхонуудай газаа жэнгирхэдэ, нэгэ бэжэ хэжэ хэ мди.—гэжэ Земан дуралга соого бэшэн.—Үүхэн сэлгидэл, полицейск офицер орожо өхилэ. Билэ буршье хээр жэжэ өхилэбди, тигбэшье офицерын үлдэн сахэ зогсоод, ерөнх айшадай амарха байра бэлдэгэ гэжэ мэдэсэбэ...

Талинай эгээл үнэтэй «Коммерст» гостиницада чех айшала урижа абаашанын документүүд гэршэлэ. Нимэ өхө ахларал тэдээртэ түбэ татабай мунгэниин дуршашо.

Ленин юрын зантай, энэрхэ сэдхэлтэй аад, тон хооло болдолтой, хэлбэршгээгүй зоригтой хүн байһан. Ленин—түүхын локомотив мүн.

Джон Рид (1887—1920 онууд) США-гай Компартийн үндэсэ бүтэй тайлшалай нэгэн, американы публицист. Рид Финляндийн Турку хотын туржэ хуулаа, Эстон ошохо шонгөө бэшэн юм. Богочиншье хаа, протетаризмта үнэн сээр ажа хээн гэрэлтэ тулгалга хэблэдэг байһан хуулин жэл, тусхай гурбадай наһанын ябаха байгаа... 1919 оной намар Рид США-аа хуураар гараа. Америкын коммунист худалдон түлөөлөгчөө оложа, Совет Росси ошохоор хөрөгдө мөрдөн. Москвада Ленин тушаал, тэрэнэй дуралтаар Американы революционер худалон тухай томо статья бэшэ хон.

1920 оной эхин багта далайн асманал соромдоо мэдэсэд Джон Ридтэ дуудала. Вильямсэй шонгөө бэшэн юстицийн министр тугуулаагүй үнэтэй талин нхилэншүүдэй байраа хэдэ он дооложа, тоо миңа гахуунин баржа хаан юм. Ридтэ нотатгал үгы байгашье байн, тэрэндэ эсрэгү сүүдэй гэрэ хэблэжэ эхилэ. Тын төмсэ бэйлэ нхүдтээ хамта байһан тула Америкадэ бусаха гэжэ шидэжэ. Гээшье Турку портто тугуулан болохо үеэр Финляндийн судан трым соо бөө хуулаа байһан тэрэнине баржэ хон. Контрабанда хэжэ ардан хүн гэжэ гэмнэл, турмаа хаанан, Америкын засагайхидтэ тушаала болохо гэжэ нэгэжэ-

най чиновнигууд Ридтэ мэдүүлгэ дэвшэн ябуулаха баатай боло. Тын тэрэ мэдүүлгэ эсэсэй шидэжэри хуулаа, июнийн 26-да галацон хэрэгүүдэй министр тугуулан байгаа.

Тэдэ тэрэ үеэр Джон Рид турмаа сүүлэгдэхтэй байла. Ридтэ виза үшөө хэрэгтэй гэжэ министр совет түлөөлөгчидөө телефонор асууба. Харуу абахаа да тэрэ ноён ухаангүй хээр уурлаа хон гэдэг. Тэрэ дары нима резолюци бэшгэдэгдэ: «Рид хүн хала Эстон союура ябажа гаранхай гэжэ Гукоский мэдэсэбэ. Хайшан гэдэ хилэ даһанын тоторуула?»

Хельсинкидэ 1920 оной июнийн 5-да Таллин ерөнх «Вюла» цароходой пассажирнуудай списокоо харжа байгааид. Тэрэнэй дундаа Ридтэ нара обог олодо. Зүгөөр нэрэн списоко соо гүйсэд бэлдэгдэгүй, он гохын орондо 40н гэжэ бэшгэдэг. Юндэ тигтээ гахадэ. Ноханисе гаһэн эстон нарые тобиноор нигэжэ бэшгэд байгаа ошуу. Харин саашан, алабаг тухай хүсэн соо «эвэтэ» (эстонско) гэжэ заагдан байха юм. Эстон нхурхын туһалмажа үзүүлэн байгаа гэжэ ха.

Владимир Ильич Ленин гэшэмнай хэн бэ? Зохёон байгуулагша! Дэлхэйн түүхэдэхи хамагай өхэ зохёон байгуулагша.

Камил Земан (1882—1952 онууд)—чехословак уран зохёолхо корреспондент, уран зохёолшо Иван Ольбрахт—Земанай Таллинда ерөнх тухай мэдэсэд Эстонин буржуазна газетануудтэ 1920 оной марын эхээр тунхаглагдан юм. Тижэ үеин Чехословакийн буржуазна правительство үндэсөө ямаршье түлөөлөгчөө Приталтика эльгээгүй байгаа.

«Коммерст» гостиницада чех айшала урижа абаашанын документүүд гэршэлэ. Нимэ өхө ахларал тэдээртэ түбэ татабай мунгэниин дуршашо.

Удангүй хани нхүдтээ Камил Земан совет түлөөлөгчтэ өлөбө. Тиггэниин үзүүлэр айшад хүндө буурашо. «Ямар хүндэ байһанын тоторуула?» тэрэ буржуазна засагаархид тушаалы баржа тушаба. Совет түлөөлөгчтэй шуд хамааралшанай үндгөөр бэ Камил Земан, тэрэнэй нхул зорико ябанан Совет Росси ошохо мөрдөхо аргатай болон юм.

Ефим ЗАПДЕЛЬСОН, Октябри революционер, Эстонин ССР-тэй социалист байгуулалтын талаар гурнэй Түбэй архивай эрдэмтэ худалдморишадтэ. (АПН).

СОВЕДУУДЭИ ХҮДЭЛМЭРИ

ТООСОТО СЕССИНУУД ҮНГЭРБЭ

Колхоз аймаг соогоо түрүү зэргээ ябана. Союдой сомоной Советэй гүйсэдком (түрүүлэшнэй нхур) Никифоров В. В.) «50 лет Октября» колхозой партком ба правленийтэ нягта холбоотой юм. Тус ажахын түрүүлэшнэй КПСС-эй райкомой бюорогой гэшүүн, аймагай Советэй депутат А. П. Налханов сомоной Советэй ажал хүдэлмэриг эхлүүлэлмажа үзүүлэг, сессии болон засадыннуулантэй эдбхитэйгээр хабаадалсаа. Энэ Совет гурбадай кпарталай дунгуулар социалист мурьсөөндэ илажа гараа.

Ажалшадай талаар наамжанулые бөлүүлхэ ажаа тэторхой хэмжээнүүд абтана. Гэхэ зуура үнэрхэн тоосоотэ сессинүүд дээр үгэ хэлэһэн депутатуд Советүүдэй ажалай дутуу дунгуулые элирүүлэ. Илангата мншашые худалда ниймаанай, медицинай, соёл культурын талаар хангалта муу байһар депутатудай дунда эмхилхэм хуулиар хуулаа яруулагдана. Олон депутатуд үшөө дунгангашлагаа һулаа болохо барисаатай тоосоотэ сессинүүдтэ тогтоол шидхэбэриунүүдые болотгоор бөлүүлэн, аймагай нотагай Советүүдэ засаг захирганай, нийтин ажал ябуулагда һайн үр дун гайхамшы оролтожо байна.

Тэсгэн үнэрхэн депутатудай тоосоонүүд дээр Баруун-Голый сомоной Советэй (түрүүлэшнэй нхур) Натархеев В.-И. С.) ажал ябуулагда өхэ дутуу дунганууд бин гэжэ элирүүлэгтэ хон. Харин һүүлэй үедэ сомоной Советэй гүйсэдком хунгагашай шүүмжээлэлнүүдтэ тоошолот хэжэ, ажал эригдэ һайжаруула зоригтэ татагды.

В. ГАЛСАНОВ, Ахын аймагай ажалшадай депутатудай Советэй шатаһашье эмхилхэлий талһыгэ дагшта.

КОМПОЗИТОРНУУД—ЛЕНИНСКЭ ШАНГАЙ ЛАУРЕАДУУД

ХҮГЖЭМ ГЭЭШЭ ХҮСЭТЭЙ ДАА

СССР-эй болон Буриадаа АССР-эй ардай артист, Гүрэнэй, мүн Ленинай шангай лауреат, Социалист Ажалай Герой—Дмитрий Дмитриевич Шостаковичон хүжэмэ шагнаһаа, тэрэнэй агууехэ хүсэтэй, нийтэ сэдхэл бодолые ханшан гэжэ хүжүүлэгтэ өйлөгхоор байдаг. Дмитрий Шостакович совет хүжэмэ хүжөөхын тулаа, мүн найһыне Буриадай хүжэмтэй культурые дээшлүүлхэ хэрэгтэ яхадтар өхэ ажал хэһэн, хэжэ байһан хүн юм.

Дмитрий Шостакович уран найхан, удха найруулгагч зохёолшоудараа бүри хорбод он, удта олоной дара татаһан, дээдэ мэргэжэлтэ композитор болохо байһанаа гэршэлдэн. Арбан юһэтэй яоханаа элэстэ Россон дээрхэр унар манан өжилдээ, түрүүлшнээгэ томо зохёолдоо мэдэжэ болонин. Петербург городто миңа юһэн зуун зургаан ондо инженер хүнэй бүтээгч гүрэн хон. Эмнэй хүжэмэ байха, хүжэмтэй арбан гурба наһатайдаг Петроградан консерваторидо оруулан ондо инженер хүнэй бүтээгч гүрэн хон. Эмнэй хүжэмэ байха, хүжэмтэй арбан гурба наһатайдаг Петроградан консерваторидо оруулан ондо инженер хүнэй бүтээгч гүрэн хон. Эмнэй хүжэмэ байха, хүжэмтэй арбан гурба наһатайдаг Петроградан консерваторидо оруулан ондо инженер хүнэй бүтээгч гүрэн хон.

«Ямар хүндэ байһанын тоторуула?» тэрэ буржуазна засагаархид тушаалы баржа тушаба. Совет түлөөлөгчтэй шуд хамааралшанай үндгөөр бэ Камил Земан, тэрэнэй нхул зорико ябанан Совет Росси ошохо мөрдөхо аргатай болон юм.

ЭЛҮҮРЫЕ ХАМГААЛГЫН БҮХЭСОЮЗНА КАФЕДРА

1908—1910 онуудта баригданан Солдатенковска больница, 1920 ондоо—С. П. Воткиной нэрэмжэтэ юрэнхы үбшэнэй больница Советскэ Союзай эмшалгын томо эмхи зургаануудай нэгэн болонхой. Тус больница мүнөө дээрэ 20 гектар талмай эзэлнэ. Эмшалгын 20 корпус, хирургическа долоон дахар корпус эндэ мүнөө баригданхай. Хэрбээ Солдатенковска больница 245 хүнине багтаадаг байгаа наан, мүнөө С. П. Воткиной нэрэмжэтэ юрэнхы үбшэнэй больница 2400 хүнэй хууригай. Тус больницада хэдэ ондоо шонгөө препаратуд туршагданхай. Хүнине аргалха эди шэдэтэ олон олоо арганууд амжалтагайгаар бэлдүүлэгдэнэ.

байһан юм, больницын нэгэ корпус; Узбекистанай врач Геннадий Ким үбшэ элирүүлхэ шонгөө онол арга шудалжа байна.

ГОРОДОХИДТО—НОГООН МАНГИР

«Пригородный» совхозой теплицын комбинатай хүдэлмэрилэгшэд нэдондонон хидоол мүнөө жэл Улаан-Үдэнгөө аймаг соо хамагнаа түрүүлэн ногоон мангир хуряажэ эхилбэ. Теплицынхид 1500 килограмм нонгину хуряагад, городой хүжүүдэй яслинуудта, больница болон эдэ хоолой предпрятинуудта ябуулан байна. А. П. Каширхиннагай даадаг бригадын овоно ургуулагшад илангата һайнаар хүдэлөө. Энэ бригадынхид январьта хоёр мянган килограмм нонгину абахаар хараална. Мүнөө тэндэхи хүдэлмэрилэгшэд теплицэ соогоо помидор болон үгэрсын рассада һуулажа эхилбэ. Городохид мартарад эртэн үгэрсэ абажа захалха юм. А. НАГАСЛАЕВ.

АМЖАЛТАМНАЙ „А“ ҮЗЭГЬӨӨ ЭХИТЭЙ

Үгэн болохоноо гоо юман үгы гэжэ зариман хэлсэдэг заншалтай. Үзөөрөөшье гоо юм гу, али бэ шонгөө юм? Дао дээрэ тодорхой хоёр хэрэгтэй байһые бүхэ сэдхэлхэ мэдэжэ, үзгэ бэшгэ мэдэхгүй ябадаг усадха хэрэгтэ хабаадалсаа хубитай байһанаа мүнөөшье баясагша.

он хүрэтэр багшалаа бэлэй. Орон дотор социализм байгуулахын тула орлом хургуудтай хүнүүдэй хэрэгтэй байһые бүхэ сэдхэлхэ мэдэжэ, үзгэ бэшгэ мэдэхгүй ябадаг усадха хэрэгтэ хабаадалсаа хубитай байһанаа мүнөөшье баясагша.

нүхсэхэ дуратайшууд олоон шонгөө халалба. Тус хургууд тэмшэ гансашье Корсаков нотагай бэшэ, харин холо ойрын һууринайхид харгылаша хон.

хословакийн буржуазна правительство үндэсөө ямаршье түлөөлөгчөө Приталтика эльгээгүй байгаа. Иван Ольбрахт гэсэн литераторна нхуса нэрээрээ Чехословакийн худалдморишадт мэдэжэ болонин Камил Земанине буржуазна правительство хэвээшье өөрчлөөг түлөөлөгчөө томилхогүй бэлэй.

«Коммерст» гостиницада чех айшала урижа абаашанын документүүд гэршэлэ. Нимэ өхө ахларал тэдээртэ түбэ татабай мунгэниин дуршашо.

«Ямар хүндэ байһанын тоторуула?» тэрэ буржуазна засагаархид тушаалы баржа тушаба. Совет түлөөлөгчтэй шуд хамааралшанай үндгөөр бэ Камил Земан, тэрэнэй нхул зорико ябанан Совет Росси ошохо мөрдөхо аргатай болон юм.

АЛДАРТА ЗАСАЙ ШАТА

Хизаар ороноо шонжэзны Хангаловай нэрэмжэтэ музей эмхидхэн нүүдэл фото-выставкэтэй аймагшай ажалшад номнирэн танилсана. Тус выставкэ «Хүдөө ажамжада Ленинскэ кооперативна түсбэй бөсөлгэ» гэхэн темад зоруулдагдана. Үгэрһэн амаралтын үдэр выставкын экспозицинууд зимагь соёлтой байшанда харуулагдаа. Энэ үдэр энэ аймагй хүдөө ажамжэ түрүүшүүлэй суглаан болоо. Тингжээ 200 гаран хун манай республикада Ленинскэ кооперативна түсбэй бөдүүлэгжэһини хооржээ үгэрһэн. 200 гаран фото-зургуудтай танилсана. Энэ выставкэ аймагй 8 колхозуудай ажамжуушадта харуулагдаа юм. Эгээр түрүүн «Зганский» колхозто январин 8-да харуулагдаа. «Үгэрһэн сагй түүхэнээ» гэхэн түрүүшн бүлэктэ хамтын ажалтай болохын урда хүдөөгэй ажалшадтай харгалжээ зэр эмсэг харуулан зургууд олоо. Умхиржэ унаха болохоон зоргууд, модон анзаан, хадур-гаршадтай ажалбайдал нима байна.

«Хонхолын МТС 1933 ондо» гэхэн фото-зургай хажууда харгалшад олоороо сугларна. Зургал дээр 7—8 гэр. Тэдэндэ колхозоний үншээр И. Каштыкин тайлбари үгэрнэ. Мүнөө энэ бааза дээр «Искра» колхозой МТМ байдаг.

Фотографинуудай удааха бүлэктэ дайнай үеын жэлүүд харуулагдаана. Поли дээрхи баатар-лиг ажал, фронтод алыгэжэ тарла зөөлтэ, дулаан хубсааа оёлго, дайшалкы машинануудые бүтээхын тула ажалшадтай үгэрһэн мүн-гэ зөөри тухай энэ дээржэ үгэрнэ.

«Колхоз хадаа таряашадай коммунизм байгуулгын хургуудай» гэхэн хурлын раздэлдэ мүнөөдэр тоолон, хүгжэе халбаржа байхан соёл-гэгээрэл, баян дэлгэр байдал, олон тоото шэнэ барилганууд харуулагдаа.

Музейн эрдэмтэ секретарь О. А. Жеребцов экспонатуудта тайлбарн үгэрнэ.

Б. ЖАМБАЛОВ.

САМБО

Түгэсхэлэй тэмсэл

Самбо барилдаагаар өдиршүүлэй дундаа Алас-Дурна зүгэй түрүү түрүү эзэлгэнэн түгэсхэлэй мурсыон үнгэрөөшэ субо-тын үдэр боложо дүүрбэ. Энэ уржадур үнгэрэгдэнэн гурбан зуулгаала илажа гаргалшад ха-баалдаба.

«Васильев (Бурадад АССР) Переверзев (Магаданай област) хоёр мурсыон гээд ахалагша студия сонсоно. Уданшегүй гонгын шонгхэн абыан эзэлжэ, манай түлөөлэгшэ Васильев Переверзевэй урдааа гэгтэ дэб гэн эгэрһэнь саб шүүрээд, баруун ташаан дэугүүрээ шэдэхэ хүсэлтэй хэды утараад туршаба. Тэды угы даа, яаше даагдаа юм бэше. Урдааааа тулдаада лэ байба. Энэ үедэ Переверзев Васильевэй мэхэнье таахарха. Тэрэ сахилган тургөөр гэгтэ дорно оржо, Васильеве дэугүүрээ урбалдуулаа.

Васильев алише арга бэлдэжэ, хэды хүсэбэшье, Переверзеве 20 секундын турша соо саригдаа. Тингжээ Магаданай түлөөлэгшэ хоёр очко бөшүүрээ. Энээнэй дүүрээр 9 минутын үнгэрөө байхада, Васильев баян илагдажа, урмагуйгөөр шүүрээ. 1969 ондо Амарай областин түрүү түрүү эзэлгэнэн мурсыондэ хоёрдохой тури эзэлһэн I разрядшай Давиденко манай барилдаашан Ненашев хоёртой тэмсэхэдэ, энэ сугларһан харгалшад анхаралаа эхэтэ хандуулаа. Юэ гэхэдэ, энэ хоёр хүсэ шалада-

раа, бэлтг шадабаряараа алишье гэгшэй ады байжа, 8.5 минутын туршада (нааланин 10 минута соо үргэлжэлэхэ ёһотой) хэды тулалдабашье, тэнсээд байха юм, хуушын секунданууд турга тургэн үнгэрнэ. Эгээл энэ үедэ Давиденко зүүн гараараа Ненашевай эгэрһэнь шүүрээд, баруун гараараа тулгалан, зүүн мурэ дэугүүрээ шэлэжэ, очкогоруо илаһанда тоологдоо.

Амарай областин Колегаров, Иванов, Приморин хизаарай Попов, Зырянов, Чудогашев, Желонкин, Магаданай областин спортсмен Топинка, Бурадад АССР-эй түлөөлэгшэ Максимлюк, Шабеев гэгшэдэй тэмсэлые сугларгалшад хаража байса.

Манай республикын спортын байндэ дундай бүлэглүүтэ самбо барилдаан оройдоол хайханай. 2—3 жэлэй саада тээ дэлгэржэ өхилһэн. Энэ хугасаа соо дүй дүршэлтэй тренерүүднэй нилээд олон залуушулые спортын энэ зүйлдэ хурган хабаадуулаа. Гогорхойон илаһта туйлажа шала гэжэ тэмдэглэтэй. Гадна дүүрэй үедэ хоё түлөөлэгшэнэй залуушуудай дундаа дурэ буралдашаагаар СССР-эй спортын мастер уржага гарһан байна. Тингжээ классика барилдаашаагаар 7 хун СССР-эй спортын мастер нэрэ зэргэдэ хүрөө. Эгээл энээн дээрһээ тошолоон хэлэхэ болоо хаа. Ойрын жэлүүдтэ самбо барилдаагаар ялта хайрхамаар амжалта туйлагдахаар.

Магаданай барилдаашан Иченко манай барилдаашан Иченко хоёртой тэмсэлые хаара эхэл анхаралтайгаар адалгандэ тэнэ.

Иванисченко гэгтэ тогтой нүгөөлөгшэ баруун хүдэ аламсаараа дээрэ үргөөд, хан шэдээржөө. Тэды энгэр хоёртонгө бүхөөр алашалан Иченко сева унажа үгэбөгүй, хам өөршөнь лаража хөбөөшоо, бүхэ тулалданда Магаданай түлөөлэгшэ очкогоруо Ичан Алексеев өөршөнь шонгхондэ дундаааа хоёрдохой хуурираа дараа.

Мурсыонэй дүүрээр түгэсхэлэй тулгалтын хүнүүдэй суглоходо. Амарай областин суглоулагалма командан хуурираа эзэлжэ, дамжуулан гэгтэ та хүрөө. Хоёрдохой хуурираа Бурадад АССР-эй, гурбадахыя Приморин хизаарай спортсменууд гарба.

Шангүүрэйнгэ категориероо дүүрү хуури эзэлгэлтэ Хуваидэй грамотанууд, үнэтэ балалтэ В. Барюулабай, Тингжээ (Магаданай область), Зырянов (Приморин хизаар), Серевен (Бурадад АССР) гэгтмэ ВЛКСМ-эй Улан-Удэнын Юлын горкомой, «Динамо» Удэмой, спортсоветэй дурасхалы бэлэгүүдээр шагнагаа.

В. ДОРЖИВ, Л. Хайдуравай фото.

УЛАСХООРОНДЫН ИЖЭНЭЭ

АЖАЛША ИСПАНИ ХҮЛГӨӨТЭЙ

Политическэ шонжэзгэдэйд нэгэн ады намжаар, Испанида мүнөө дэлгэрһэн забастовкы түлэй эгээр хэл соо болохон хүдөөлөнһөн эрбэн эхэл болоо. Нелондо жэлэй ноябрь һарада «Обрегоссо» гэжэ забастовкыд 3 мянга гаран металлестнууд хүндэ хүшэр ажамжэ буруушаан, ажалла орхихон байна.

Эдэ забастовкын стачетинууд ганаархана бэше. Оройн олон олоон городуудта началаа нэгэдэлгын забастовкониуд боложо, тэмсэжэ байнхон металлестнуудай бүлэглэртэ туналмажа болгон мүнөө зөөри суглуула эмхидхэгдэнэ. Уланшегүй энэ тэмсэлэй дүгнэ үршэ байна Астурида дэлгэрэ. Декабрь һара соо Астурийн шулуу нүүрһэнэй урхайла ажал хэргэдэхэ болё. Энэ урхай оройн экономикодо шухалын шухала үүргэ дүүргэдэг юм. Тинэ энэ забастовкы шахтын захиргануудтай мэхэ гохо гаргабашье наань, 7 мянга гаран горнягууды «ажалаан» сүүлхэ гэжэ айлабашье наань, мүнөө болотороо үргэлжэлөөр. Унэз үб тэмсэлдэ эгтэйгэн шахтернууд ажалшадтай суглаануудые сүүлгэйгөөр үнгэрэхэ арга олгохо, мүн бусад эрлэтгэлүүшын дүүргэхэ зүбшөөлөө үгөөл наань, ажаллаа орхондэ гэжэ эрид шууд мэдүүлһэн байна.

Оройн нүгөө зүгтэ—Андалузида судна барилгашад забастовална. Мун Кадис гэжэ провинцида, Барселонда —оройн индустриальна томо түбтэ машина бүтээгшэд, автомобилтэ бүтээгшэд забастовална.

НИКСОНЭЙ ШЭНЭ НАЙДУУЛГА

США-гай президент Ричард Никсон түлөөлөгшөөрэй палатын ба сенатид хамтын сасдани дээрэ «оройн байдал тухай» заншалта мэдүүлгээ хэбэ. Сагаан байшанда

тээгшэд забастовкони хүдөөлөндэ эрбэхтэйгээр хабаалана.

Франкис Испанида боложо байхан забастовкони тэмсэл онсо ехэ удахы шанартай юм. Ушар юуб гэхэдэ, энэ орондо забастовкони хүдөөлөн хогмоултай байханаа гадна, забастовкони хадаа «сүрэнэй аюулгүй» байдалда аюултай гэжэ сэнгэнэдэг, тинэ забастовкони хабаадалгал хуулиин ёһоор олоо жэлдэ турмэлэ хаагдааар хэргэдэхэ юм. Тинэ дээрһа забастовкони хабаадалгал, мүн гэзгтэй наанаа нэгэдэлгын хүдөөлөндэ хабаадалгал бадал ажалшадтай зүгһөө гарган зоригтой тэмсэл а ямаршье, тэрэ тоодо экономикасыне забастовкони политическэ улахай болжо, энэхидэ политическэ гуримда эсэргүү удахы шонжэстэй байдаг юм.

Мүнөө энэхидэ засагаархид, эзэд башууд хүдөөлөршөөшье мурдэжэ, ажаллаан гаргажа айлажы нэгдэнэ. Тэд мүнөө үедэ ангин тэмсэлэй байдалаануудта имгалта ажалалда лэ илагдай байна. Элдэхи хүдөөлөн юу гэршэлнэб гэхэдэ, Испанин хүдөөлөршэн ангин хүсэнэй ехэ болжо байнэ, тинэ франкис гуримтай худалжа байнэ харуула. Хүдөөлөршэнэй хүсэтэ хүдөөлөн ажалшадтай шонэ шонэ отрядуудые элсүүлнэ. Франкис диктатурада эсэргүү бүхэ хүсэнүүдые нэгдүүлэхэ гэдэн уржа Испаниин Компартийн халхын хэбэн мэдүүлгэ дотор хэлэгдэнэ.

Никсон оройнотодон байдалда үгээ зоруулаа. Мундэ тингжээ гэхэдэ, 1970 оной ноябрьда конгресстэ ээлжэтэ нунгалтанууд болохо юм. Тинэ дээрһээ нунгалшадые бөөдэхэ татахы тула шонэ найдуулга хэхэ хэргэтэй болё ха.

Президент гэб үгэнүүдые хэлээ. Гэгтэ аюултануудтай тэмсэхэ тухай, мүнгэнэй үнэгүй болохо ябадалтай тэмсэхэ ба агээр болон ула бузарлаха ябадалтай тэмсэхын тула хэмжээнүүдые абахахи гэжэ үгээ үгөө. Тэды энэ бүхэ хэмжээнүүд хүн зоной худалдан абаха шадальнэ худалууданхай, мүнгэ эвэршээшэ торонохой, арадай гэгээрэл, эмиялгэ болон гэр байрын барилдаа мүнгэ зөөри багаар номонойн ашаар абатахы байна.

Гадаадын политическэ асуудал тушаа хэлэхэ зуураа, Никсон Вьетнама амгалан байдал тогтооошье США хүсэнэ гэжэ худал хуурмаг үгэ хэлээ. Мун дайн саргыге үргэлжэлүүлэхэ байханаа, вьетнам арадай националь-социалерэлгын тэмсэлы дарахын тула Сайгоний зонхилжы улмаринадай саргуудые бүри хүсэтэйгөөр, эрбэхтэйгээр хэрэглэхэ

ҺҮЙДХЭЛШЭД ХАЛДАБАРИТА ҮБШЭННӨ АЮУЛТАЙ

Баруун Берлиндэ гриппээр үбэжэ, 100 гаран хүн үхөө. Горойд олгон хүн зон гриппээр үбэжэ. Тэды Бонной засагаархидэй эндэ эмхидхэгшэ политическэ һүйдхэлтэ аюултанууд энэ халдабарита үбшэнэ аюултай болонхой. Баруун Берлиний хуулида байдал Европын мүнөөнэй байдалтай шухала хүбин гэжэ. Энэхидэ хуулида байдалтай гуримые эблэгшэ Европодохи түгшүүригтэ байдалые бүри хурсалха эрхэ нүхэлс болон. Тингжээ Баруун Берлинэй хүн зондэ энэ һүйдхэлтэ аюултанууд хэхэ аюултай болонхой.

Баруун Берлин бөө даанхай политическэ байгуулалта гэжэ нэрлэгдэжэ. Тинэ Германиин Федеративна Республикада энэ город хамаатнай бөшө юм. Гадна энэ город ФРГ-гэй хиллээ 200 гаран километр холо оршодог. Гэхэтэй хамта мүнөө энэ городто Бонной министрүүдэй, парламентинүүд олооро эрбэн байна. Эдэ урхунуудэ урнай рейкстагай байшан соо Баруун Германиин бундестагай комиссинуудтай суглаанууд болоо. Сүлөөтэ демокрадууд гэгтэ парламентска фракци ажаллаа. Мун Бундестагай старейшинануудтай советдэ гэгшүүдэй сасдани болоо. Тэрэнэй һүүлээр социал-демократическа партиин ба ХДС/ХСС гэжэ партиин парламентска фракциин хамтын суглаанууд болохо байна. Энэ ушар олон юмэ хэлэжэ үгэрнэ. Нэн түрүүшээр, Брандтын правительство Баруун Берлин тухай,

Гадаадын политическэ асуудал тушаа хэлэхэ зуураа, Никсон Вьетнама амгалан байдал тогтоошье США хүсэнэ гэжэ худал хуурмаг үгэ хэлээ.

Бонноёр хэлэхэдэ, «оройн байдал» тухай президент Никсоней мэдүүлгэ хадаа доохиин, мун гадаадын политикын талаар хуушан хараа шугамаа баримталха гэжэн худалтай юм.

Аленауэрой, Эрхардин, Кизилтёрой правительствануудай аюулдаг һүйдхэлтэ политикын үргэлжүүлэхэ ханаагай. Гансахан энэ жэлэй январь соо Бонной бундестагай оргунууд Баруун Берлиндэ нелондо жэлэй түрүүшн хахалахынаа 1.5 дахин олон суглаануудые үнгэрэхэ байна.

Баруун Берлиндэ ерөөжэ, нимэ олоо суглаануудые үнгэрэхэ ябадал хадаа энэ городто хабаатай байханаа мэдүүлэхэ гэдэн Бонной засагаархидэй һүйдхэлтэ ханаагалла гэжэ. Энэ хадаа һүйдхэлтэ ба хуули буса аюулга болоно, тэрэнэй хойшолонгой түлөө харуулаха Бонной правительствата дохооголо юм гэжэ ГДР-эй түлөөлөгшэ январин 21-дэ мэдүүлээ.

Гадаадын политикын талаар Брандтын правительстванууд хуушан правительствануудай муу заншалынь абаа байна. Зүүн хүршээр болохо социаль оронууд тушаа бо-долтой политика аюулда гэжэ мэдүүлһинье наа. Брандтын правительствануудай хүсүнүүдэй үгэршүүтэ ороно хэбэртэй, Баруун Берлиндэхи һүйдхэлтэ шонэ аюултанууд болбо Баруун Германиин эгээр хархис, милитарис ба үгөөгөө абаха гэжэн хүсүнүүдэ Брандтын правительствын буулга үгэдэг бай-һынэ гэршэһтэ.

Г. ДРАГУНОВ, В. ВАШЕДЧЕНКО, С. РАЧКОВ. (ТАСС).

УНГЭРҮЭН АРВАН ХОНОГОЙ УЛАРИ

Январин хоёрдохой аан хонотогтууригуй улари байхан. Санаһинье ороогүй хуу.

Һарын 12—13-ай үдэрүүд хаа газарта хүйтэржэ арбан хоной һүүл болотор шонгхөөр үнэртэжэ байгаа. Январын 13—14-дэ агаарай температурауд эхээр буужа, хүйтэн 36-ые градус, тингжээ Баргажанад үбэралдо 44 градус хүрэтэр үрдэнэ рөөд аба. Улаһын хүйтэн үдэл са бага буураа.

Унгерһэн үе соо агаарай температура дунда зэргээр 20-25, хойто болон Баргажанад туйлаха 26—34 градус үбэралдо. Республикын ехэнхэ газарда дээрэ хүйтэн олоон дулда заргын нормоноо үнгэрэхэ жэлэйнь гэдэн дулаан байнхэнэ.

Тингжээ, Талимбалд, Баргажана нутагтай сабан (1—2-оо), Бусад нутагуудта саан ордойо ороогүй. Арбан хоной туршада дахин шангад саһа хилдүүлһэн, янгаруу, хуураһан байна. Баргажана, Гурганскада саһанай үзүүр 48—53 сантиметр, тингжээ 48—53 сантиметр—Хорлод, Халкэдэ, Салынгэдэ, Эдэдэ саһан шашуу.

Мал ажал эрхилдэг гол нутагта малаа адуулагдай нутгалтаа эрхэ байдал байнэ. Сэлэнгийн, Зэдын, Хэжигтэйн магуудта бэлшээрн муудал дээрэ боллообье, саһанай дээрһэнэ малай эдихэ муу яһада бин.

Январин һуушын арбан ног соо экондихэ сэлхэ, заргазта манатай байха, һаа боллоохгүй. Январын 21—26, үдэртэ 14—19 нундэ хүйтэн байхаар багсаагдана.

Л. ГОНЧАРОВА.

ЭГЭЭН ЕХЭ

Спортсменүүдэй туйлалтануудай ургахатай хамта мурсыондэ дуратайшуул олошорно. Олим пид а х и (Греци) стадион —эртэ үрдада эгээр эхэ стадион гэдэдэг байһан. 15 мянган хүнэй хууритай тэрэ стадион мүнөө болоходо юрын бишыхан стадион болошонхой.

Мүнөө Рио-де-Жанейрын «Маракана» гэжэ стадион багтаамжын талаар эгээр эхэ стадион гэжэ тоологдоно. Тэрэ стадион 200 мянган хүнэй хууритай.

Дэлхэйн спортивна томо барилгануудай тоодо Москвагай В. И. Лениней нэрэмжэтэ Центральна стадион ороно. Тэндэ 103 мянган спортдо дуратайшуул багтаагдана,—гэжэ спортивна календар дотор бэшгэдэнэ.

ШАНДУНСКАЯ ЭКОНОМИКА

ТОБШОХОНООР

НЬЮ-ДОРК. (ТАСС). «Дженерал электрик» гэжэ компаниин 150 мянган хүдөөлөршэдэй забастовкы гурбадахы һараа үргэлжэлжэ байна. Монополинуудай шанга дотоогдоо эсэргүү, ажалбайдалаа аша тува ба профсоюзудай орхын түлөө аме-

рикан худалдаачин ангин тэмсэлэй түлүүрэдэ тус забастовкы эгээр хэхэ забастовкониудан нэгэн болоо.

КАИР. (ТАСС). 36 часай турша соо Израилин десанттай үсэд шаңгаар тулалдаһанай удаа Израилин эршэдэ Шавдан гэжэ

арал орхихо баатай болоо гээд «Аль-Ахрам» газтын сэрэгтэй шонжэлэгшэ бөшөөнэ.

Египеттэй сэрэгшэдэй эрлэгшэ зоригтойгоор тэмсэһөнэй удаа Израилин десант Шавдан арал дээрэ байжа шалаха аргагүй болоо, тэрэшаэн тус арал январин 23-да нототай сагаар 19 часта сүлөөлөгдөн байна.

ОТТАВА. (ТАСС). Канадын ажалшад забастовкы хэжэ байнхай. Унгергөшэ жэлдэ 495 забастовкы болоо. Ажалтай министртын мэдээсэһөнэй ёһоор, камта

дээрэ 7,7 миллион ажалта үдэр гэхэ гу, али 1968 ондо орлоодо 1 миллион 650 мянган ажалта үдэрөөр ехэ болоо.

ХАНОЙ. (ТАСС). США-гай конгресстэ хэбэн Никсонэй үгэ хэлэжэ тайлбарлажа зуураа Вьетнам тушаа асуудлаар «нэгшье шонэ мүнэн хэлэгдэггүй», «дайе эс-соохор шэлүүлһэн ямаршье хэмжээ аюулан худалхагагүй» «һайн дуран тухай» болон самган тайбан байдал хангха холын хараа түсбүүдэ тухай Никсоней

мэдүүлгэ «худал хуурмаг үндөөн-тэй» гээд Урда Вьетнамай Республикын радио заана.

РИМ. (ТАСС). Италин социальна худалдөөнэй (шонэ) түхэлэй фашист парти) хүйхэрнүүдэй харата аша гаргал абадалтай нүчлэй үедэ олошорһонтой лашаркмуулан. Италин түрүү үзэл болзолта демократическа олониттэ гори-тойгоор ханагаа зобжо байнхай. Январин 23-най үдэр тээнээр гурбан томо харата аша гаргаа.

нарал орхихо баатай болоо гээд «Аль-Ахрам» газтын сэрэгтэй шонжэлэгшэ бөшөөнэ.

Египеттэй сэрэгшэдэй эрлэгшэ зоригтойгоор тэмсэһөнэй удаа Израилин десант Шавдан арал дээрэ байжа шалаха аргагүй болоо, тэрэшаэн тус арал январин 23-да нототай сагаар 19 часта сүлөөлөгдөн байна.

ОТТАВА. (ТАСС). Канадын ажалшад забастовкы хэжэ байнхай. Унгергөшэ жэлдэ 495 забастовкы болоо. Ажалтай министртын мэдээсэһөнэй ёһоор, камта

дээрэ 7,7 миллион ажалта үдэр гэхэ гу, али 1968 ондо орлоодо 1 миллион 650 мянган ажалта үдэрөөр ехэ болоо.

ХАНОЙ. (ТАСС). США-гай конгресстэ хэбэн Никсонэй үгэ хэлэжэ тайлбарлажа зуураа Вьетнам тушаа асуудлаар «нэгшье шонэ мүнэн хэлэгдэггүй», «дайе эс-соохор шэлүүлһэн ямаршье хэмжээ аюулан худалхагагүй» «һайн дуран тухай» болон самган тайбан байдал хангха холын хараа түсбүүдэ тухай Никсоней

мэдүүлгэ «худал хуурмаг үндөөн-тэй» гээд Урда Вьетнамай Республикын радио заана.

РИМ. (ТАСС). Италин социальна худалдөөнэй (шонэ) түхэлэй фашист парти) хүйхэрнүүдэй харата аша гаргал абадалтай нүчлэй үедэ олошорһонтой лашаркмуулан. Италин түрүү үзэл болзолта демократическа олониттэ гори-тойгоор ханагаа зобжо байнхай. Январин 23-най үдэр тээнээр гурбан томо харата аша гаргаа.

хуралсалат ёһо жамье хубилалгад эсэргүүгээр аһан шаладанаа оролдог хүнүүдые буруушаалгад «Жэньминь жибао» газет нэгэ хуудалай а зориолһан байгаа. «Жэньминь жибао» нэрлэнь «ангин дайса» гэжэ нэрлэнэ. Салин хуль абахаа болион, мүнөө коммунистуудтай гэгшүүд болохон багша-нар «хажуу талһаа хаража бай-шад шэнгээр бөө абажа», «гурим-шуудла саг», ондоогоор хэлэбэл, хуушан гурим нэрэгээ саг хүлэ-нэ гэжэ статья дотор тэмдэглэгдэнэ. «Турим хурагшад ангин дайсадай хургаалаар шонэ учбингүүдые һөөргөн бусахадаа, тэрэ номоудые нэхэхые дураман үгы гэжэ мэдүүлһэн, харин эхэ эсэгээрнэйн хургуулинуудха өөршөөгө үхөөгүүдые бусажа абахада, «смуноной» хургуули мундэшье хургахагүй, харин хургуулида ошолгон саг хал-гана» гэжэ «Жэньминь жибао» бэшэнэ.

(ТАСС, январин 24).

«УНИВЕРСИТЕДУУД, ҺУРГУУЛИНУУДАА ХАЙШАН ГЭХЭБ?»

Шандунска финансво-экономическа институтта Мао Цзэ-дунай үзэл бодрлые нэбтэрүүдэхэ талаар арминн отрядтэй аюуланууд тухай тэрэ отрядтэй «гуманитарна вузуудай гол шэглэлье хубилаха харогше бөөлүүлжэ байн-хан тухай статья Пекинэй «Жэнь-минь жибао» газет толилоо. 1968 оной ноябрьда эхилжэ институттай багшанар болон студентүүдээ 20 отряд эмхидхэгдэхэ, тэдэн тошон болон предприятинуудта саг үргэлжэ ажаллахаар эльгэгдэхэ гэжэ статья дотор мэдээсэдэнэ. Хилин саанай институтуудай жонжогээр шудалдадаг байхан мэрэгэл болон предмэдүүлгын институтта усал-хаданхай гэжэ газет мэдээсэе, хуралсалат бүхэ материалнууд ба-ларуулан хоруодлоо. Жоншолгэдэ, партишенно-статистикын учбинк ошоо хуушан текстын арбайн ойноо хубин хаягдаа.

Энэ учбинк шонээр хэблэн гар-гахада 60 мянга үлүүтэй нерог-

лиф үлөөрдөө, харин хуушан учбинк соонь 540 мянга үлүүтэй нерог-лиф байһан юм. Студентүүдэй саг үргэлжин хэшээлэй хэжээ эхилжэ байн-хан тухай статья дотор хэлэгдэнэ-гүй. Харин мүнөө институтуудай дэргэдэ тоололгын хүдэмэрилгэшэ-дые бэлдэхын тула богони болзорой курсанууд худална.

Хятадай газетэнүүдтэ жоншөө үлүүтэ саг соо башгэдэхэ болон «университетүүдые хайхан гэхэб?» гэхэн асуудал «Жэньминь жи-бао» газет мүн лэ тоби-ба. Оройн дээдэ хургуули-нууд сэрэгтэй отрядуудай мэдээ-лэнэй тундэ, тингжээ «Мао Цзэ-дундай заабаринуудтай зохиладуулан дээдэ хургуулинуудые бүрин шонд-хан хубилагхад» даалгалданхай гээд энэ башгэдэ соолонго эли болоо. Дипломуудтай инженер-нүүдгүйгөөр ажал хүдэлээрэ бу-тээхэ гэжэ шиядэһэн Шанхайн ста-нон бүтээлгын заводтэй замаар абаха хэрэгтэй гэжэ нимэ заабаринуудай

нэгэн соонь хэлэгдэнэ. Зарим тех-ническэ вузуудые «ядахын сагта үлөөхэ харэгтэй», гэгшье хуралса-лай болзорые эрид хоруохо шухала гэжэ нүгөөдэ заабари соонь ойгуу-лагдаа.

Гуманитарна олон институтууд үгы хэдэнхэй. Жэньмэньдэ, Пекин-дэ тубэй хуужмэнь училин «со-ёлтой хубискалай» эхилһээ хойшо хааганхай, тус училищини 400 багша ба студент «ажал хэжэ хүмүү-жүүлэгдэхын» тула долын райо-нуудта эльгэгдэнхэй.

«Мүнөө хүдэлдэг» вузуудай сту-дентүүдэй багхан хубин үлөөр-дөнхэй гээд Хятадай хэлбэл мэдээ-сэнэ. Тэдэнэй олонхын хургуулида дүрэгнүүгөөр хүдөө нотагуудта ошхо баатай болоо. Профессорууд-тай дилжихы ехэ хубин «ревизио-ны интеллигенцидэ» тоологдоо, мүн лэ «шонээр хүмүүжүүлэгдэ-хээр» эльгэгдээ. 1966 онһоо хой-шо дээдэ хургуулинууд студентүү-

дээрэ 7,7 миллион ажалта үдэр гэхэ гу, али 1968 ондо орлоодо 1 миллион 650 мянган ажалта үдэрөөр ехэ болоо.

ХАНОЙ. (ТАСС). США-гай конгресстэ хэбэн Никсонэй үгэ хэлэжэ тайлбарлажа зуураа Вьетнам тушаа асуудлаар «нэгшье шонэ мүнэн хэлэгдэггүй», «дайе эс-соохор шэлүүлһэн ямаршье хэмжээ аюулан худалхагагүй» «һайн дуран тухай» болон самган тайбан байдал хангха холын хараа түсбүүдэ тухай Никсоней

мэдүүлгэ «худал хуурмаг үндөөн-тэй» гээд Урда Вьетнамай Республикын радио заана.

РИМ. (ТАСС). Италин социальна худалдөөнэй (шонэ) түхэлэй фашист парти) хүйхэрнүүдэй харата аша гаргал абадалтай нүчлэй үедэ олошорһонтой лашаркмуулан. Италин түрүү үзэл болзолта демократическа олониттэ гори-тойгоор ханагаа зобжо байнхай. Январин 23-най үдэр тээнээр гурбан томо харата аша гаргаа.

хуралсалат ёһо жамье хубилалгад эсэргүүгээр аһан шаладанаа оролдог хүнүүдые буруушаалгад «Жэньминь жибао» газет нэгэ хуудалай а зориолһан байгаа. «Жэньминь жибао» нэрлэнь «ангин дайса» гэжэ нэрлэнэ. Салин хуль абахаа болион, мүнөө коммунистуудтай гэгшүүд болохон багша-нар «хажуу талһаа хаража бай-шад шэнгээр бөө абажа», «гурим-шуудла саг», ондоогоор хэлэбэл, хуушан гурим нэрэгээ саг хүлэ-нэ гэжэ статья дотор тэмдэглэгдэнэ. «Турим хурагшад ангин дайсадай хургаалаар шонэ учбингүүдые һөөргөн бусахадаа, тэрэ номоудые нэхэхые дураман үгы гэжэ мэдүүлһэн, харин эхэ эсэгээрнэйн хургуулинуудха өөршөөгө үхөөгүүдые бусажа